

בבית המשפט העליון

בר"מ 37942-05-25

לפני: כבוד המשנה לנשיא נעם סולברג

המבקש: אברהם ארליך

נגד

המשיבים: 1. האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
2. היועצת המשפטית לממשלה

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים, מיום 12.5.2025, בעת"מ 19546-05-25, שניתן על-ידי השופט א' סלע

בשם המבקש: בעצמו

החלטה

1. בקשת רשות לערער על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים, מיום 12.5.2025, בעת"מ 19546-05-25 (השופט א' סלע), שבה נדחתה בקשה למתן צו ביניים.

2. נוכח דחיפות הבקשה, אשר עוסקת בכנס שצפוי להתקיים מחר, 19.5.2025, יוצג הרקע לדברים בתמצית שבתמצית: ביום 8.5.2025, הגיש המבקש עתירה נגד החלטת המשיבה 1, האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים (להלן: המשיבה), לדחות את בקשתו לשאת דברים בכנס "בינה מלאכותית ומחקר: שימושים, סיכויים, סכנות". בד בבד, הוגשה בקשה למתן צו ביניים, לפיו יִאסר על המשיבה לקיים את הכנס, אלא אם ישולב בו המבקש כמרצה – הבקשה נדחתה (12.5.2025); בקשה לעיון חוזר בהחלטה – נדחתה אף היא, על יסוד נימוקי ההחלטה הקודמת (15.5.2025). המבקש לא אמר נואש, והגיש בקשת רשות ערעור על ההחלטה מיום 12.5.2025 – היא הבקשה המונחת לפני.

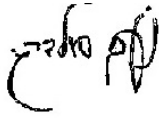
3. לאחר שעיינתי בבקשה, על נספחיה, באתי לכלל מסקנה כי דינה – להידחות, ללא צורך בתשובה מאת המשיבה. זאת, בהתאם לסמכותי שלפי תקנה 138(א)(1) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, החלה בהליך דנן מכוח תקנה 34 לתקנות בתי משפט

לענינים מינהליים (סדרי דין), התשס"א-2000. הכרעות מקצועיות-אקדמיות שונות, ובכלל זאת גם ארגון כנסים ובחירת הדוברים בהם, הריהם מן העניינים שלגביהם נוהג בית משפט זה צמצום רב – אם תרצו, 'צמצום כפשוטו' – בכל הנוגע למידת התערבותו בהם (בהקשר זה ראו: סעיף 9 לחוק האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, התשכ"א-1961; כן ראו והשוו: סעיף 33 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973; סעיף 15 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958; בג"ץ 3138/16 שקד נ' שרת התרבות והספורט, פסקה 5 והאסמכתאות שם (19.4.2016)). למעלה מן הצורך אעיר עוד, כי טענות המבקש נטענו בעלמא, ואין בהן כדי לבסס, אפילו בדוחק, הצדקה למתן רשות ערעור; לא כל שכן, למתן הסעד המבוקש.

4. עוד זאת אוסיף: כפי שזכר לעיל, עניינו של הכנס שבו חפץ המבקש לשאת דברים, הוא בין היתר בסכנותיה של הבינה המלאכותית. אכן, אחת מסכנות אלה התממשה בבקשת המבקש: הלה, אשר אינו מיוצג, ציין באופן ברור והוגן, כי נעזר בבינה מלאכותית לצורך בקשתו, כאשר עיון בבקשה מלמד, כי זו לקתה בשל כך ב'הזיות בינה מלאכותית' – נזכרו בה "פסקי דין" רבים שכלל לא באו לעולם (לגבי בעיה זו, ראו: בג"ץ 38379-12-24 פלונית נ' בית הדין השרעי לערעורים ירושלים, פסקאות 12-13 (23.2.2025) (להלן: עניין פלונית); בג"ץ 23602-01-25 העמותה לקידום זכויות הכלבים נ' שר החקלאות, פסקאות 11-12 (28.2.2025) (להלן: עניין העמותה); ובאשר לבעיה הנזכרת ולאפשרות ההשתתפות בכנס, ראו: בבלי, גיטין מג, א). אך לאחרונה הזהיר בית משפט זה, בלשון שאינה משתמעת לשני פנים, כי לצד ברכותיה של הבינה המלאכותית, יש להישמר שמירה מעולה ממכשולותיה; 'תוכו – אכל, קליפתו – זרק' (עניין פלונית, פסקה 26; עניין העמותה, פסקה 19). המבקש אמנם ציין, בבירור, כי נעשה על-ידו שימוש בבינה מלאכותית, ולאור זאת הוסיף וביקש, כי אם נפלה שגגה 'טכנית' תחת ידו – נראה בה טעות בתום-לב, שלא תיזקף לחובתו. אין בידי לקבל זאת – בקשה כאמור, אין בה מזרז לבעיות הבינה המלאכותית ההווה. על הפונים לבית משפט זה, מיוצגים ושאינם מיוצגים כאחד, מוטל הנטל לבחון כי התקדימים אליהם הם מפנים – שאינם עניין 'טכני', כי אם הרוח הפועמת בכתבי הטענות – אכן קיימים, ומבססים את טענותיהם. אף מסיבה זו – דין הבקשה להידחות (עניין פלונית, פסקאות 20-22; עניין העמותה, פסקה 14).

הבקשה – נדחית. נוכח החומרה שבהפניות שגויות, שעליה הזהרנו לפני זמן לא רב; אך בשים לב גם לכך שעסקינן במבקש בלתי-מיוצג – ישא הלה בהוצאות לטובת אוצר המדינה, על הצד הנמוך, בסך של 500 ₪.

ניתנה היום, כ' אייר תשפ"ה (18 מאי 2025).

נעם סולברג
משנה לנשיא